

500 VUOTTA KÄRKKÄISIÄ - 70 VUOTTA KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAA

Toimittaneet Risto Kärkkäinen, Seppo Kärkkäinen ja Tuulikki Kärkkäinen.
Kärkkäisten Sukuseura ry

**500 VUOTTA KÄRKKÄISIÄ– 70 VUOTTA
KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAA**

500 VUOTTA KÄRKKÄISIÄ – 70 VUOTTA KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAA

Toimittaneet Risto Kärkkäinen, Seppo Kärkkäinen ja Tuulikki Kärkkäinen

Kärkkäisten sukuseura ry

Etukannen kuvat:

Ylempi kuva: Pekka Pekanpoika Kärkkäinen sai 1546 annekirjan entisiin erämaihinsa ja perheen ensimmäinen asuinpaikka oli Kiuruveden Hautajärvellä. Kuvassa on Hautakylä nro I Heikkilän talo 1920-luvulla. Tila on edelleen Kärkkäisten suvulla. Tuulikki Kärkkäisen kuva-arkisto

Alempi kuva: vuoden 2019 sukkokous pidettiin Kiuruvedellä kulttuuritalossa. Osallistujat täyttivät runsaslukuisesti Kiuru-salia. Kuva Matti Kärkkäinen.

Takakannen kuva:

Pietari Laurinpoika Kärkäs (Ukko Kärkäs) muutti 1530-luvulla viiden poikansa ja kahden veljenpoikansa kanssa eräsjöilleen nykyisten Hankasalmen ja Konneveden kuntien rajamaille. Kuvassa on Perttulan talo, jonka perusti Pesiäissalmen rannalle Pietarin veljen Laurin Olli-poika n. 1565. Talo on edelleen suvun hallinnassa, vaikka sukunimi onkin vaihtunut. Kärkkäälän kylän kuva-arkisto.

© 2022 Kärkkäisten sukuseura sekä Risto Kärkkäinen, Seppo Kärkkäinen ja Tuulikki Kärkkäinen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6455-8

Sisällysluettelo

Alkusanat	9	
OSA I	500 VUOTTA KÄRKKÄISIÄ	13
KÄRKKÄISTEN ASUTUSHISTORIAA		14
1. Mitä tiedämme Kärkkäisistä Suomen asuttajina?		14
2. Merkittävimpiä muita Kärkkäisten asuinpaikkoja 1500-luvulla		16
3. Vanhan suur-Rautalammin Kärkkäälä – nykyiset Hankasalmen Kärkkäälä ja Konneveden Kärkkäälänkylä		17
Perttula		21
4. Rantasalmen Tuusmäki ja Keriharju		25
5. Suur–Pieksämäen eli Juvan Joroisten Kärkkäälä eli nykyinen Suonenjoen Kärkkäälä		26
6. Pielaveden Lampaanjärvi		26
7. Karjalan Kannaksen Kärkkäät		26
8. Kiuruveden Kärkkäiset		27
Kiuruveden Kärkkäisten vanhin asuinpaikka		27
Kiuruveden Pekka Pekanpoika Kärkkäisen jälkipolvet		32
9. Sotien, rajojen ja elinkeinorakenteen muutosten vaikutukset asutukseen		35
10. Pohjois-Karjalan ja Kainuun Kärkkäiset		37
Pielisjärven Kärkkäisten vanhin tunnettu asuinpaikka Hannola		39
11. Kärkkäisten Y-DNA-sukututkimusprojekti		40
OSA II	70 VUOTTA KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAA	44
KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAN VUOSIKYMMENET – tiivistelmä seuran toiminnasta vuosilta 1951–2022		46
12. Ensimmäisiä pohdintoja sukututkimuksesta		46
13. Perustaminen ja alkuvuodet		47
1938 Ideointikokous Helsingissä		47
1951 Perustamiskokous Helsingissä ja ensimmäisen sukkokouksen valmistelu		48

1951 Ensimmäinen sukkokokus Kiuruvedellä	51
Sukukerhoja perustetaan 1950-luvulla	53
1953 Sukukokous Rautalammillä	55
1955 Sukukokous Helsingissä	56
1958 Sukukokous Kuopiossa	58
1961 Sukukokous Helsingissä	59
1967 Sukukokous Kiuruvedellä	61
1971 Sukukokous Lieksassa	64
14. Toiminta vakiintuu kolmen vuoden välein pidettäviin sukkokouksiin	65
1978 Sukukokous Lapinlahdella	65
1981 Sukukokous Pieksämäellä	66
1984 Sukukokous Espoossa	66
1987 Sukukokous Nurmeksessa	67
1990 Sukukokous Rantasalmella	68
1993 Sukukokous Nilsiässä	69
1996 Sukukokous Lieksassa	70
1999 Sukukokous Tuusulassa	71
2001 Sukukokous Iisalmessa	72
2004 Sukukokous Rantasalmella	73
2007 Sukukokous Kuopiossa	76
2010 Sukukokous Rautalammillä	81
2013 Sukukokous Iisalmessa	85
2016 Sukukokous Polvijärvellä	88
2019 Sukukokous Kiuruvedellä	93
15. Kiertoajelut Kärkkäisjuurille sukkokousten yhteydessä	99
KIERTOAJELU RAUTALAMMIN KÄRKKÄISTEN VANHOILLE ASUINSIJOILLE	
RAUTALAMMIN SUKKOKOUKSEN YHTEYDESSÄ 8.8.2010.	100
KIERTOAJELU JUURTEN JÄLJILLÄ IISALMEN SUKKOKOUKSEN YHTEYDESSÄ	
28.7.2013: IISALMI–KIURUVESI–IISALMI	112
VUODEN 2016 SUKKOKOUKSEN KIERTOAJELU POLVIJÄRVEN–LIPERIN–JOENSUUN	
SEUDUN VANHOILLE KÄRKKÄIS-PAIKOILLE 7.8.2016	131

VUODEN 2019 KIURUVEDEN SUKUKOKOUKSEN KIERTOAJELU KÄRKKÄIS-JUURILLE

28.7.2019	152
16. Poimintoja	177
Sukuneuvosto	177
Sukukerhot	181
17. Sukututkimuksen vaiheita	183
18. Sukumerkki ja logo	188
19. Sukuseuran ja sukuhallituksen avainhenkilöitä	190
Sukuseuran perustaminen ja alkuvaiheet	190
<i>Evi Jäderholm - avainhenkilö seuran perustamisessa</i>	190
<i>Juho Emil Kärkkäinen - seuran perustaja ja sukuvanhin 1951–1967</i>	192
<i>Kalle ja Milkka Kärkkäinen – kantavia voimia seuran alkuvaiheessa</i>	193
<i>Ahti Kärkkäinen - Rautalammin sukuhaara sukuseuraan</i>	194
Sukuvanhimmat ja varavanhimmat	195
<i>Lauri Kärkkäinen sukuvanhin 1967–1984</i>	195
<i>Hannu Kärkkäinen varavanhin 1961–1981 ja sukuvanhin 1984–2003</i>	197
<i>Risto Kärkkäinen sukuvanhin 2004–2019</i>	199
<i>Seppo Kärkkäinen (Espoo) varavanhin 2016–2019 ja sukuvanhin 2019–2022</i>	200
<i>Erkki Kärkkäinen varavanhin 1981–1984</i>	202
<i>Irja Kärkkäinen varavanhin 1984–1990</i>	202
<i>Seppo Kärkkäinen (Kesälahti) varavanhin 1990–2013</i>	203
<i>Eino Kärkkäinen varavanhin 2013–2016</i>	205
<i>Uolevi Kärkkäinen varavanhin 2019–2022</i>	206
Sukututkijat - sukuseuran kantavat voimat	206
<i>Pertti Kortelainen - sukututkimuksen pioneeri ja seuran rahainvartija 1981–2019</i>	207
<i>Pentti Raita - Kiuruveden Kärkkäisten tuntija</i>	208
<i>Tuulikki Kärkkäinen – Kärkkäis-juurien selvittäjä ja sukuneuvoston puheenjohtaja 1999–210</i>	
20. KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAN JULKAISUT 1953–2019	213
21. KÄRKKÄISTEN SUKUSEURAN MUITA TUOTTEITA	214
Liite 1: Sukuseuran hallitusten jäsenet	215
Liite 2: Sukuseuran sukuneuvostojen jäsenet	219
Liite 3: Sukuseuran säännöt	225

Alkusanat

Vanhimmat kirjalliset tiedot Kärkkästä ovat Hämeestä, jossa Kauppi Kärkäs on mainittu Pälkäneen Kärkkään isäntänä 1400-luvun puolivälissä. Kärkkään kylä sijaitsi Keljonjärven rannalla lähellä nykyisen Sahalahden keskustaa. Kylällä oli erämaita nykyisten Hankasalmen ja Konneveden raja-alueella. Kustaa Vaasa alkoi kuninkaaksi tultuaan verottamaan asuttuja tiloja ja edellytti myös, että erämaiden haltijat muuttavat pysyvästi erämailleen tai kruunu ottaa alueet haltuunsa. Tämän vuoksi myös Kärkkään kylältä siirtyi Pietari Laurinpoika Kärkäs (tunnetaan Ukko Kärkkäänä) poikineen ja veljenpoikineen asuttamaan erämaitaan sittemmin vuonna 1561 perustetun Rautalammin pitäjän alueelle, jolloin sinne muodostui Kärkkäälän kylä ja Rautalammin Kärkkäisten sukuhaara. Ukko Kärkkään perustaman talon isäntien sukunimeksi kirjattiin 1600-luvun alkupuolella Pietiläinen ja taloa kutsuttiin Pietiläksi perättäisten Pieti/Pietari-isäntien pohjalta. Pietiläisillä on myös oma sukuseuransa.

Ukko Kärkkään veljenpoika Olli Laurinpoika Kärkäs pystytti savupirttinsä Pesiäissalmen rannalle noin 1565. Talo sai nimen Perttula kolmannen isännän Perttu Kallenpojan mukaan ja on pysynyt suvun hallinnassa nykypäiviin saakka, vaikkakin isäntien sukunimi vaihtui naimakauppojen vuoksi 1800-luvun puolivälissä ensin Makkoseksi ja sitten Puttoseksi.

Kärkkäisiä asui myös Rantasalmen pitäjässä 1500-luvun alkupuolella ja vuoden 1541 veroluettelossa heitä oli ainakin kahdessa talossa, toinen Tuusmäessä ja toinen Keri-harjussa. Milloin ja mistä joku Kärkäs/Kärkkäinen on tullut Rantasalmelle, ei ole tarkkaa tietoa. Y-DNA-tutkimusten mukaan Rantasalmen Kärkkäiset ovat isälinjaltaan itäistä N-haploryhmää, mikä voisi todistaa, että tulosuunta olisi ollut Kannakselta. Rautalammin Kärkkäisethän puolestaan ovat läntistä I-haploryhmää. Kannaksen alueella on ollut myös Jääskessä 1550-luvulla kaksi Kärkkäisten taloa ja myös Äyräpäässä ja Uudellakirkolla on ollut Kärkkään taloja.

Pekka Pekanpoika Kärkkäinen siirtyi Rantasalmen Tuusmäestä Kiuruvedelle pysyväksi asukkaaksi ja sai 1546 annekirjan erämaihinsa. Näin Kiuruveden Hautajärven ja Kalliojärven kylien alue tuli Pekka Kärkkäiselle ja hänen jälkeläisilleen ja tästä muodostui erittäin laaja Kiuruveden Kärkkäisten sukuhaara. Pekka Pekanpoika Kärkkäisen ensimmäinen asunpaikka oli Hautajärvellä. Tämä Hautakylän nro 1 sai ilmeisesti jo varhain nimekseen Heikkilä Pekka Pekanpoika Kärkkäisen Pekka-pojan pojan Heikin (s. n. 1570) mukaan.

Heikkilän isännän nimi vaihtui verokirjoissa Pöksyläiseksi 1695 - tämä liikanimi oli annettu jo silloisen isännän Pekan isälle Olli Kärkkäiselle. Pöksyläisten sukuhaaralla Heikkilä pysyi aina vuoteen 1869, jolloin Kärkkäisten Kattilasalmen sukuhaaraan kuulunut Pekka ja Sarlotta Kärkkäinen ostivat talon pakkohuutokaupassa. Talo ja siitä erotettu Kivelän talo ovat edelleen suvun hallinnassa.

Kärkkäis-asutusta siirtyi Rautalammin ja Kiuruveden lisäksi mm. nykyisen Suonenjoen sekä Pohjois-Karjalan ja Kainuun alueille mm. Tohmajärven Onkamoon ja Pielisjärven Viekiin. Aikojen saatossa sukua on levinnyt ympäri Suomea mm. Pohjanmaalle ja edelleen myös Amerikkaan. Alun perin Kärkkäiset ovat pitkälti olleet talonpoikia ja uudisasukkaita erämaissa. Suvun laajetessa etenkin 1800- ja 1900-luvuilla myös ammatit vaihtuivat ja nykyään Kärkkäisiä esiintyy hyvin moninaisissa ammateissa.

Suvun piirissä virisi jo yli sata vuotta sitten ajatuksia suvun historian selvittämisestä ja sukuseurasta. Kauppaneuvos Lauri Kärkkäinen esitti ensimmäisiä ajatuksia sukuseurasta jo vuoden 1915 vaiheilla. Käytännön toimiin sukuseuran perustaminen edistyi, kun Kiuruvedeltä lähtöisin olevan Evi Jäderholmin kotiin kokoontui 27.11.1938 joukko Kiuruveden Kärkkäisiä keskustelemaan seuran perustamisesta. Sotien johdosta perustaminen lykkääntyi kuitenkin yli kymmenellä vuodella. Talvella 1950 Evi Jäderholm kutsui jälleen kotiinsa joukon Kärkkäisiä keskustelemaan seuran perustamisesta. 2.3.1951 Helsingissä pidettiin sukuseuran perustamiskokous, jossa valittiin väliaikainen toimikunta laatimaan seuran säännöt ja kutsumaan koolle varsinainen sukukokous.

Ensimmäinen sukukokous pidettiin 3.-4.8.1951 Kiuruveden Seuratuvalle noin 170 suvun jäsenen voimin. Kokouksessa 3.8. päätettiin yksimielisesti perustaa ”Kärkkäisten Sukuseura” ja hyväksyttiin seuran säännöt. Seuraavana päivänä tehtiin henkilöva-

linnat, jolloin ensimmäiseksi sukuvanhimmaksi valittiin liikemies J.E. Kärkkäinen ja varavanhimmaksi rouva Evi Jäderholm. Lisäksi valittiin muut jäsenet sukuhallitukseen, joka hoitaa seuran toimintaa sukkokokousten välillä ja vastaa sukkokokousten järjestelyistä.

Tämän jälkeen sukkokokouksia pidettiin pääsääntöisesti 2-4 vuoden välein, kunnes vuodesta 1978 lähtien kokoukset on pidetty kolmen vuoden välein. 50-vuotisjuhlakokous pidettiin kuitenkin 4.8.2001 vain kaksi vuotta edellisen kokouksen jälkeen.

1950-luvun alkupuolella perustettiin myös paikallisia sukukerhoja Kiuruvedelle, Kajaaniin, Kuopioon ja Helsinkiin. Näiden toiminta kuitenkin hiipui 1960-luvulla ja elvytysyrityksistä huolimatta vuonna 1990 todettiin, että niitä ei enää ollut toiminnassa.

Sukuhallituksen lisäksi sukkokokouksissa valitaan sukuneuvosto, jonka tehtävänä on ollut alusta saakka toimia neuvoa antavana elimenä sukuhallitukselle. Ensimmäisissä säännöissä tätä täsmennettiin siten, että ”sukuneuvoston jäsenten tehtävänä on toimia yhdysmiehinä sukuhallituksen ja paikallisten sukukerhojen välillä”. Sukuneuvoston rooli on välillä ollut vähäinen ja on keskusteltu jopa sen lakkauttamisesta. 2000-luvulla toiminta on kuitenkin saanut vakiintuneempia muotoja, jolloin sukkokokousten välillä on pyritty pitämään myös sukuhallituksen ja sukuneuvoston yhteiskokous, joissa on pohdittu toiminnan kehittämistä ja paneuduttu erityisesti sukututkimusasioihin.

Eräs tärkeimmistä sukuseuran tehtävistä on selvittää Kärkkäisten suvun historiaa, myös sukuseuran säännöissä todetaan mm. että *”yhdistyksen tarkoituksena on toimia Kärkkäisten suvun henkisen ja aineellisen kulttuurin yhdyssiteenä sekä kerätä ja julkaista suvun vaiheita ja jäseniä koskevia tietoja, kuvauksia ja tutkimuksia”*. Näin ollen sukututkimus ja sen edistäminen on olennainen osa seuran toimintaa.

Sukututkimuksen käynnistyminen seuran puitteissa oli ensimmäisinä vuosikymmeninä vähäistä, sillä seuralla ei ollut mahdollisuuksia palkata ammattitutkijoita työhön eikä jäsenillä ollut ammattitaitoa sukututkimuksen tekemiseen. Vähitellen seuran piiristä on kuitenkin löytynyt innostuneita jäseniä tekemään talkootyönä sukututkimusta ja seuran puitteissa on saatu julkaistua kohtuullisen suuri määrä perinteisellä sukututkimuksella tehtyjä sukuselvityksiä. Erityiskiitos tästä työstä on syytä antaa Pertti Kor-

telaiselle, Pentti Raidalle ja Tuulikki Kärkkäiselle. Tuulikki on viime aikoina myös organisoinut seuran puitteissa DNA-tutkimusta, jolla voitaneen täydentää perinteisen sukututkimuksen tuloksia ajoilta, joilta ei löydy kirjallisia dokumentteja.

Sukuseuran täyttäessä 2021 70 vuotta oli tarkoituksena järjestää seuran juhlaseminaari ja julkistaa seuran historiikki. Koronatilanteen vuoksi seminaari päätettiin lykätä pidettäväksi vuoden 2022 sukukokouksen yhteydessä ja myös tämä historiikki julkistetaan seminaarin yhteydessä.

Tämän historiikin ovat tuottaneet allekirjoittaneen lisäksi pääosin sukuseuran pitkäaikainen sukuvanhin ja nykyinen kunniavanhin Risto Kärkkäinen ja sukuneuvoston puheenjohtaja Tuulikki Kärkkäinen. Työn tukena on lisäksi ollut mukana työryhmä, johon ovat kuuluneet Pertti Kortelainen, Joakim Kärkkäinen, Uolevi Kärkkäinen ja Matti Mentula. Parhaat kiitokset kaikille työhön osallistuneille.

Toivon lukijoiden viihtyvän historiikin ääressä!

Seppo Kärkkäinen

Sukuvanhin

OSA I

500 VUOTTA KÄRKKÄISIÄ

*Kärkkäälän kylän 1530-luvulla perustaneen Pietari eli ”Ukko Kärkkään” ja seitsemän pojan kivimuistomerkki Hankasalmen Kärkkäälässä. Pietari Kärkkään ison kiven ympärillä on seitsemän poikien kiveä. Ukko Kärkkään laatussa lukee ”1530-luvulla Pietari Kärkäs tuli Hämeestä poikien-
sa kanssa ja asutti tämän erämaan”. Kuva Juhani Kärkkäinen.*

KÄRKKÄISTEN ASUTUSHISTORIAA

I. Mitä tiedämme Kärkkäisistä Suomen asuttajina?

Vanhin kirjallinen maininta Kärkkästä on Hämeestä silloisesta Pälkäneen pitäjästä. Kauppi Kärkäs on mainittu Pälkäneellä Kärkkään isäntänä ainakin vuonna 1462, katselmusmiehenä sitä ennen v. 1448 sekä lautamiehenä vuosina 1448 ja 1462. Syntymäajasta ei ole tietoa, mutta katselmus- ja lautamiehenä v. 1448 hän ei ole voinut olla ihan nuori mies. Toisaalta hän ei voinut olla vielä vanhuskaan, koska oli isäntänä vielä v. 1462. Myös hänen poikaansa, Pietari Kaupinpoikaa, mainitaan verotetun Kärkkään isäntänä ainakin vuosina 1506–08. Lauri Pietarinpoikaa on verotettu Kärkkään isäntänä ainakin vuosina 1539–48. Hänen on kerrottu olleen erämaiden tarkastuslautakunnassa v. 1551. Lauri Pietarinpojasta on jossakin käytetty myös lisänimeä Pakari.

Systemaattista kirjallista tietoa veroa maksavista talonpojista on olemassa vasta 1530–1540-luvuilta lähtien. Ruotsin kuninkaaksi 1523 tultuaan Kustaa Vaasa järjesti valtakunnan verotuksen uudelleen. Silloin talojen veronmaksukyky määriteltiin manttaaleina (alun perin ”mantal” tarkoitti jousen jännittämiseen pystyvien miesten lukua talossa). Talot luetteloihin veroluetteloihin pitäjittäin ja kylittäin. Kyetäkseen valvomaan, että kruunu sai veronsa, Kustaa Vaasa määräsi verovoudit pitämään taloista veroluetteluita, joiden mukaan voutien veronkantoa ja verojen tilityksiä voitiin valvoa. Veroluetteloon tehtyä merkintää talon isännän nimestä ei pidetä aina aivan luotettavana, koska voudit saattoivat kopioida isännän nimen edellisestä veroluettelosta, vaikka isäntä oli vaihtunut. Kruunua kiinnosti vähemmän, kuka tuli kirjatuksi talon isäntänä veron maksajaksi, kunhan vouti sai talosta verot.

Vanhin tiedetty Kärkkään talo, myöhemmin kylä, kuului suur-Pälkäneen Ilolan neljän-neskuntaan. Talo jaettiin kahdeksi ja myöhemmin neljäksi, jolloin Kärkäs oli neljän talon kylän nimenä. Kärkäs on Keljonjärven rannalla, lähellä Sahalahden keskustaa, mistä lähtee myös Kärkkääntie. Sahalahti on liittynyt v. 2005 Kangasalaan.

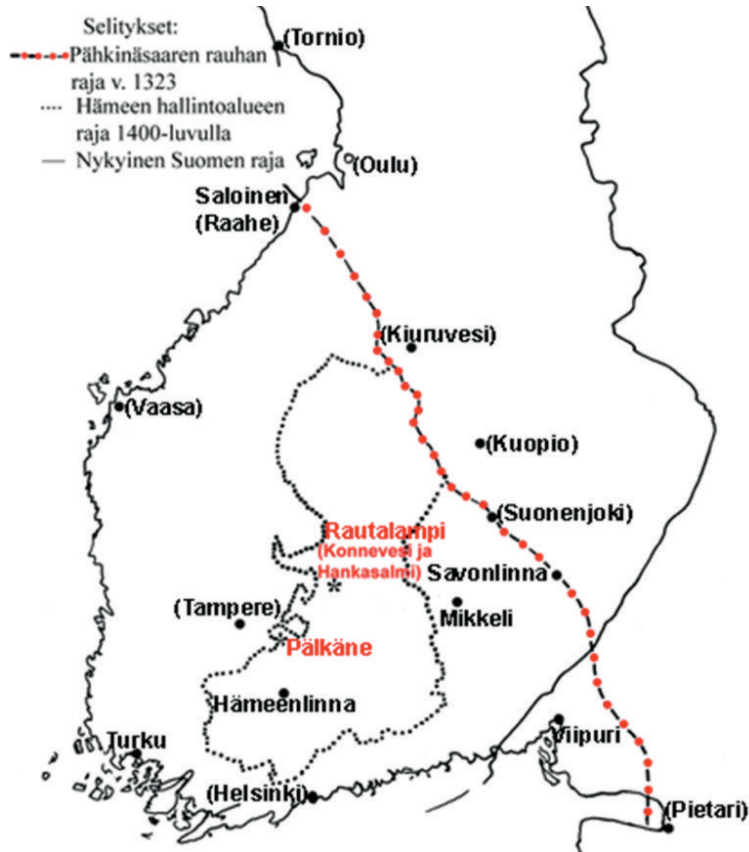
Ei ole kirjallista tietoa, mistä Kärkkään talon asukkaat olivat tulleet muinaiselle Pälkäneelle ennen 1400-lukua. Se tiedetään, että sillä alueella oli ollut aiemman erämaiden

valtauksen aikaan varhimminkin asutettujen Kanta-Hämeen pitäjien kylien ja talojen maita. Mm. muinainen Kulsialan pitäjä (ydinalue myöhemmin Tyrvännön pitäjä, joka on liitetty 1971 Hattulaan) omisti jo ennen 1300-lukua ”Tyrvännönmaan” ja ”Tyrvännönmetsän” Längelmäveden rannoilla Kangasalan puolella. Mahdollisesti niihin kuuluivat myös Kärkkään talon maa-alueet. Historiatietojen mukaan maaomistuksia on ollut niillä seuduilla ainakin Tyrvännön Suontaan kylän talonpojilla. Asutuksen leviämisen reiteistä päätellen vanhan Pälkäneen Kärkkään talo on saattanut siten saada ensimmäiset pysyvät asukkaansa Vanajaveden eteläpuolisilta alueilta. Sukunimi oli Hämeessä lyhyessä muodossaan Kärkäs. Muutamien Y-DNA-tutkimusten perusteella Rautalammin Kärkkäiset kuuluvat isälinjaltaan läntiseen I-haploryhmään.

Kärkkään kylä oli Sahalahdella muinaisen Pälkäneen pitäjässä Keljonjärven rannalla. Kärkkääntie lähtee nykyään Sahalahden keskustasta. Lähde: Maanmittauslaitos/karttapaikka.

2. Merkittävimpiä muita Kärkkäisten asuinpaikkoja 1500-luvulla

Kärkkäs-suvun tunnetut asuinpaikat 1400-luvun puolivälissä. Ensimmäinen tunnettu Kärkkäis-suvun asuinpaikka oli Kärkkään talo ja siitä syntynyt kylä Längelmäveden eteläpuolella Keljonjärven rannalla Sahalahdessa, joka oli silloin vanhaa suur-Pälkänettä. Pälkäneen Kärkkäällä oli laajat erämaat vanhalla suur-Rautalammilla (nykyään Hankasalmea ja Konneveettä). Asuinpaikkakunnat Pälkäne ja Rautalampi on merkitty kukka-tunnuksella. Myöhemmin syntyneet paikkakunnat ovat suluissa. Kartta: Tuulikki Kärkkäinen

Kärkkäis-/Kärkäs- asutusta oli 1500- luvun alussa mm. Hämeessä muinaisella Pälkäneellä Keljonjärven rannalla, Savossa Rantasalmen Tuusmaässä ja Karjalan kannaksella. Kustaa Vaasa vaati erämaitten haltijoita muuttamaan pysyvästi eräsjöilleen, jotta ne pysyisivät sukujen hallussa eivätkä joutuisi kruunulle. Niinpä Pietari Laurinpoika Kärkäs muutti poikineen ja veljenpoikineen Pälkäneeltä nykyisen Konneveden ja Hanka-salmen alueelle muodostaen Kärkkäälän kylän ja Rautalammin Kärkkäisten sukuhaaran. Pekka Pekanpoika Kärkkäinen puolestaan muutti Rantasalmelta Kiuruvedelle Hautajärven alueelle ja tästä muodostui Kiuruveden Kärkkäisten laaja sukuhaara. Kirjassa esitellään näiden kahden sekä muittenkin Kärkkäishaarojen historiaa.

Kärkkäisten sukuseura perustettiin 1951 ollen eräs vanhimmista sukuseuroista. Kirjassa kerrotaan sukuseuran historiasta ja toiminnasta sekä esitellään seurassa vaikuttaneita henkilöitä sekä sukuseuran tuottamia sukututkimuksia.

Rautalammin, Iisalmen, Polvijärven ja Kiuruveden sukukokousten yhteydessä tehtiin 2010-luvulla kiertoajelut suvun juurille. Näistä kirjassa on perusteelliset kuvaukset, joissa kerrotaan laajasti suvun asutuksesta, historiasta ja merkkihenkilöistä.

ISBN: 9789528064558

